

Eğitim Yönetimi Çalışmalarında İntihâln Engellenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin İncelenmesi

Mehmet Sağlam

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Yöneticisi

msaglam26@hotmail.com

ORCID:0000-0002-7420-0089

Özet

Bu çalışmada etik dışı bir kavram olan intihâln eğitim yönetimi çalışmaları özelinde değerlendirilmesi söz konusudur. Sadece eğitimcilerin değil, bilimsel çalışma yapan tüm bilim insanlarının eğitim yönetimi çalışmaları bağlamında intihâl konusunda yaklaşımı çok önem arz etmektedir. Bu sebeple eğitim yönetimi çalışmalarında intihâln yapılmasının sebepleri, intihâln engellenmesi hususunda yapılabilecek çalışmalar ve bunun yaptırım boyutları değişik yaklaşımlar paralelinde irdelenmiştir. Bu bağlamda intihâln engellenmesinde kullanılmakta olan yazılım çeşitleri de ayrıca tanıtılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İntihâl, İntihâl Sebepleri, Yaptırım Boyutları, Eğitim Yönetimi

Examination of Measures to be Taken to Prevent Plagiarism in Educational Management Studies

Abstract

In this study, plagiarism, which is an unethical concept, is evaluated in the context of educational management studies. The approach of not only educators, but also all scientists engaged in scientific work on plagiarism in the context of educational management studies is of great importance. For this reason, the reasons for committing plagiarism in education management studies, the studies that can be done to prevent plagiarism and the sanction dimensions of this have

been examined in parallel with different approaches. In this context, the types of software used to prevent plagiarism have also been introduced separately.

Key Words: Plagiarism, Causes of Plagiarism, Dimensions of Sanctions, Education Management

Giriş

Akademik araştırmaların tabiatında süreklilikler mevcuttur. Akademik araştırmaların tamamı kendisinden evvelki çalışmayı geliştirici ve ilerletici özeliğe haizdir. Bu araştırmaların yayımı içersinde aktarımı noktasında uyulması gerekli olan kurallar ve kaideler, atıf yapılmakta olan kaynağın belli kural ve kaide bütünlüğüne göre belirlenmesi elzemdir.

eğitim yönetimi çalışmaları akademik süreç içersinde akademisyenler veyahut bilim ve sanat camiasında araştırma ve çalışma yürütenler çeşitli nedenlerle intihâle baş vurmaktadır. Bu intiâle baş vurmanın çok değişik gerekçeli varsayımları ve nedensel yüklemeleri olabilmektedir.

Bu itibarla da akademik yayınların içeriğinde birtakım uyulması gerekli olan kural ve kaideler belirlenmiştir. Akademik yayınların olmazsa olmaz temel şartı her akademik çalışmanın intihâl uygunluğunun olmasıdır.

Akademik camiada intihâl uygunluğuna sahip araştırma, çalışma ve incelemelerin yayımlanması kesin bir ölçüttür. Bu intihâl uygunluğu ölçütüne uymamak birtakım yaptırımlar gerektirmektedir.

Bu yaptırımlar intihâlin bütünüyle engellenmesini sağlayamasa da, öğrencinin ve çalışmacıların konuyla alakalı duyarlılıklarının arttırılması, değerlerin oluşması ve denetim konusunda farkındalık yaratılması açısından önemlidir. Ancak intihâlin önlenbilmesi iin yapılmasında etken olan sebeplerin de anlaşılmasında yarar vardır. Nitekim akademi alanda etik dışı yaklaşımlar tanımlanırken bunların engellenmesine dönük görüşlere de yer verilmektedir.

Eğitim yönetimi çalışmacılarının konuyla alakalı eğitim yetersizlikleri; değerlerde görülen değeriklikler; yükselme kriterleri ve bunların çalışmacılar üstünde yarattığı baskılar dikkate alındığında etik dışı davranımların engellenmesinde yapılması gerekli olanlar daha iyi anlaşılmalıdır.

Eğitim Yönetimi Çalışmaları Bağlamında İntihâln Sebepleri

Eğitim yönetimi çalışmaları bağlamında değerlendirildiğinde etiksel olmayan bir davranım şekli olarak intihâl girişimleri kişisel özelliklerden kaynaklanabilmektedir, ayrıca topluluğun durumu, değer yargıları ve ekonomi sebeplerinden dolayı da kaynaklanabilmektedir. Bu hususta farklı kesimlerde farklı sebeplerle etik dışı davranımlar olduğu bilinmekte, sebepler konusunda benzer açıklamalar yapılmaktadır (Birinci, 2019: 77).

Eğitim yönetimi çalışmalarında intihâl davranımlarının alışkanlık hâline gelmesinde öğrenim hayatında edinilen bazı davranımların etkisine dikkat çeken çalışmalar vardır. Bu çalışmalara göre intihâln başlangıcının kopya çekme alışkanlığı olduğu söylenebilir. Kopya çekme alışkanlığının bugünün sorunu olmadığı, geçmişte de yaygın olarak görüldüğü bilinmektedir (Garfield, 2015: 94).

Hamilton (2018: 26), sosyolog William Bowers'ın 1960'lı yıllarda yaptığı çalışmada beş bin öğrencinin yarısından fazlasının kopya çektiğini belirtmekte ve bundan 60 yıl sonra konuyla alakalı yapılmakta olan çalışmaların bu sayının arttığını göstermekte olduğuna dikkat çekmektedir.

Hamilton (2018: 27) öğrenci arasında kopya çekme oranının artmasında iletişim teknolojisini etkisinin büyük olduğunu vurgularken, teknolojinin kopya çekmeyi kolaylaştırdığı gibi, yakanmasını da kolaylaştırdığını ifade etmektedir.

De Voss ve Rosatti (2019: 39) intihâl yapma sebeplerini tanımlamanın intihâln kendisini tanımlamak kadar karmaşık olduğunu ifade ederek, öğrenci üstündeki zaman baskısının önemli bir etken olduğunu belirtmektedir.

Whitaker (2015) öğrencinin çok sayıda kaynak kullanma ve atıf vermenin yazının temel amacı olduğunu kendi mevsuk fikirlerinin ikinci sırada geldiğini düşündüklerini belirtmekte ancak doğru bir biçimde atıf vermeyi bilmediklerini ifade etmektedir.

Eğitim yönetimi çalışmaları öğrencinin özellikle internetten erişilen bilgiyi eleştirel olarak analiz etme becerisinden yoksun olmaları (Wood, 2014: 242) ve mali zorlukların akademi hırsızlıkta önemli bir etken olduğu (Kenny, 2007: 16) vurgulanmaktadır.

Stubbings ve Brine (2018), intihâl yapma sebebini nasıl atıf yapılacağını bilmemek, çalışma becerilerinin zayıf ve gelişmemiş olması, bilgi bulma becerilerinde eksiklik, kötü zaman yönetimi,

çalışmanın anlaşılmasında yetersizlik, mali zorluklar ve not baskısı olarak sıralanmaktadır.

Kopya konusunda benzer fikirlere haiz olan Hamilton (2018: 28) lisans eğitiminin ilk yıllarında kopya ve intihâl eğilimin fazla olduğunu, lisans eğitiminin son yılına gelindiğinde ise çalışma yapmanın ve yazmanın sevilip benimsendiğini buna bağlı olarak da intihâlin azaldığını belirtmektedir.

Eğitim yönetimi bağlamındaki bazı çalışmalar intihâlin lisans üstü eğitim sürecinde de önemli bir sorun olduğunu ortaya koymaktadır. Pecorari (2018: 345) lisans üstü tezleri üstünde yapmış olduğu çalışmasında intihâlin lisans üstü eğitim sürecinde de yaygın olarak yapıldığı sonucuna ulaşmıştır.

ODTÜ'de öğrenci üstünde yapılmakta olan bir çalışmada öğrencinin sebep intihâla baş vurdukları araştırılmış ve çalışma sonucunda öğrencinin intihâla baş vurma sebepleri beş başlık altında gruplandırılmıştır (Uzun ve diğerleri, 2017: 58). Bunlar;

1. Zaman darlığı
2. Dersten geçmenin mutlaka not almaya bağlı olması
3. Öğrencinin ödev ve ders hakkında yetersiz bilgilendirilmeleri
4. Dersin önemsenmemesi veyahut sevilmemesi
5. İntihâlin tam olarak neleri kapsadığının bilinmemesi olarak sıralanmaktadır.

Eğitim yönetimi çalışmaları öğrencinin kopyala ve yapıştır tipi davranımları intihâl olarak görmediğini göstermektedir. Öğrencinin %77'sinin farklı kaynaklardan kes yapıştır yaparak ve kaynak göstermeyerek intihâla baş vurduğunu, %30'unun ise İnternet üstündeki bilgiyi tek bir kaynaktan olduğu gibi alarak ve kaynak göstermeden kullandıklarını göstermektedir (Kenny, 2007: 18).

Bu durum karşısında ne gibi önlemler alınabileceği sorusu giderek daha fazla sorulmaktadır. Hinchliffe (2018: 47), öğrencinin intihâl yapmasını engellemenin en kolay yolunun akademisyenlerin derslerde intihâlin hem tanımını hem de bu husustaki düşünce ve yaptırımlar üstüne konuşması olduğunu öne sürmektedir.

Ayrıca akademisyenlerin teknolojik gelişmeleri takip ederek, akademi hırsızlığı tesbit eden yazılımlardan, veri tabanlarından haberdar olması ve eğitimde bu servislerden faydalanmaları

önerilmektedir (Popyack ve diğerleri, 2018).

Eğitim Yönetimi Çalışmaları Bağlamında İntihâln Engellenmesi İçin Alınması Gereken Tedbirler

Eğitim yönetimi çalışmalarında küresel ölçekte akademi hırsızlığını önlemeye dönük olarak çeşitli önlemler alınmaktadır. Bu amaçla 2007 yılında Çin’de Bilim ve Ahlak Komitesi kurulmuştur.

Pakistan’da ise intihâl suçu işleyen akademisyenleri yeterince cezalandırmayan üniversitelerin para yardımı kesilmektedir (Münir, 2017: 11). ABD’de üniversiteye giren her öğrenciye davranım sözleşmesi (denen ve içersinde intihâli de içeren üniversitede uyulması gerekli etik kurallarla alakalı bir sözleşme imzalatılmaktadır (Cemal, 2017: 6).

ABD’de akademi hırsızlığı önlemeye dönük olarak Virginia Üniversitesi’nde özel bir birim oluşturulmuştur. Etik dışı davranımların, özellikle de intihâln engellenmesi amacıyla kurulan bu birimin başına getirilen fizik profesörü Louis Bloomfield tarafından geliştirilen bir program ile şüphelenilen metinler bilgisayara aktarılarak mevcut bilgi kaynaklarından ne oranda nasıl alıntı yaptıkları karşılaştırılabilmekte ve kopya metin tespit edilebilmektedir (Park, 2018: 471).

Ülkemizde ise TÜBİTAK, akademi alanda sahtekârlığın tanımlanması ve engellenmesine dönük bir dizi çalışma yürütmektedir. TÜBİTAK bünyesinde kurulan Çalışma ve Yayım Etiği Kurulu bu oluşumlara örnektir. Ayrıca TÜBA tarafından 2019 yılında Bilim Etiği Kurulu oluşturulmuştur.

TÜBA Bilim Etiği Kurulu 1 Aralık 2020 tarihinde yapılmakta olan toplantıda konuyla alakalı 6 temel ilkeyi benimseyerek kamuoyuna duyurmuştur. Bu ilkeler akademi verilerin gerçeğe uygunluğu; akademi çalışmanın çevre ve insanlara zarar vermemesi gereği; bilim insanlarının topluluğa karşı sorumlulukları; çalışmaya katkı veren kişilerin çalışmada adlarının yer alması; kaynak göstermede, alıntı yapmada kurala uyulması; eğitimde ve akademi etkinliklerde etik kurala bağlı kalınması şeklinde özetlenebilir (Türkiye Bilimler Akademisi Bilim Etiği Komitesi, 2019: 39-40).

Eğitim yönetimi çalışmaları akademi sahtekârlığın engellenmesinde üç temel yaklaşımın önemli olduğunu vurgulayan Kansu (2014: 67) bunları çalışmacıların eğitim ve öğretimi; çalışmacılar üstündeki baskıların azaltılması; mali baskıların azaltılması olarak sıralamaktadır.

Bu yazıda özellikle intihâlin engellenmesi konusunda var olan uygulamalar dikkate alınarak işin teknik, hukuk ve eğitim boyutlarına yer verilmiştir.

1.Teknik Boyutu: Yazılımlar

İnternet üstünden intihâlin ortaya çıkarılması konusunda pek çok web sitesinden bilgi bulunabileceği gibi, engellenmesi amacıyla hazırlanmış yazılımlar da vardır. Bunları şu biçimde sıralamak olasıdır.

1. ArticleChecker: www.articlechecker.com
2. CopyCatch: www.copycatchgold.com
3. CopyCatch Gold <http://copycatch.freemove.co.uk>
4. CatchItFirst: <http://www.catchitfirst.com>
5. CodeMatch (incorporated in CodeSuite): www.ZeidmanConsulting.com
6. Copyscape: www.copyscape.com
7. EVE Essay Verification Engine <http://canexus.com/eve/>
8. Glatt Plagiarism Sevices <http://www.plagiarism.com>
9. Learning Center <http://www.plagiarism.org>
10. iThenticate: <http://www.ithenticate.com>Jplag: www.jplag.de
11. MyDropBox: www.mydropbox.com
12. Plagiarism.com: www.plagiarism.com
13. Turnitin: www.turnitin.com
14. WCopyFind: <http://plagiarism.phsy.virginia.edu>
15. Word CHECK <http://wordchecksystem.com>

Bu yazılımlar içersinde en fazla tanınanları WCopyFind ve Turnitin'dir. Wcopy-yFind 2019 yılında Virginia Üniversitesi tarafından geliştirilmiş bir yazılımdır. En son versiyonu 2004 yılına aittir.

Word'de ve html'de dosyaları tarayabilmek, şayet urller belirtilmişse bunları internet ortamından doğrudan alabilmek özeliğine haizdir Sade ara yüz fonksiyonuna haiz program telif hakkı içermemektedir (plagiarism.org, 2019).

Turnitin ise web tabanlı ve ücretli bir programdır. Genellikle üniversite kütüphaneleri bu programa abone olduktan sonra akademisyenlerin hizmetine sunulmaktadır. Bu özelliklerinden ötürü Turnitin 1996 yılından beri sisteme aktarılan öğrenci ödevleriyle intihâln saptanması konusunda en fazla kullanılan programlardan birisidir Uzun ve diğerleri, 2017: 62).

Turnitin'in kullanımı bir kaç aşamadan oluşmaktadır. Kullanacak kişi bir akademisyense dersin kodunu kullanarak bir sınıf açabilmekte ve öğrenci ödevlerini buraya aktarabilmektedir. Karşılaştırma mantığına dayanan bu yazılımlar dikkate alınarak ölkemizde de benzer çalışmalar yapılmaktadır (Saraç, 2017: 86).

2.Hukuki Boyutu

Eğitim yönetimi çalışmalarında etik dışı davranımların ve intihâln engellenmesinde ölkeler yasal yaptırımlar uyguamaktadırlar. Bu yaptırımların topluluk koşullarına ve gelişen iletişim teknolojisine bağlı olarak sıkça sık gözden geçirilerek yenilenmesi karşılaşılan sorunların çözümlü açısından önemlidir (Münir, 2017: 12).

TBMM Adalet Komisyonu tarafından Meclise sunulan ve 07.11.2007 tarihinde kabul edilen kanun 652 maddeden oluşmaktadır. Kanunun sanat ve fikir eserleriyle alakalı maddeleri uyarınca başkalarına ait olan esere kendisinin eseriymiş gibi isim koyana 8 aydan 3 yıla dek hapis veyahut adli para cezası uygulanmaktadır. Bu suçu, dağıtarak veyahut yayımlayarak işleyenlere de verilecek hapis cezasının üst sınırı 5 yıldır (Temel Ceza Kanunu, 2017).

Eserlerden kaynaklar göstermeden alıntılar yapana da, 8 aydan 3 yıla kadar hapis cezası verilir. Hak sahibi kişilerin izni olmaksızın, alenileşmemiş bir eserin içeriği hakkında kamuya açıklamada bulunan kişi 6 aya kadar hapis cezasına çarptırılır (Temel Ceza Kanunu, 2017).

Türkiye'de ayrıca akademi boyuttaki akademi hırsızlığa dönük olarak Bir başkasının akademi eserinin veyahut çalışmasının tümünü veyahut bir kısmını kaynak belirtmeden kendi eseri gibi göstermek Öğretim Üyeleri Disiplin Yönetmeliği'nin 11/a-3 maddesi kapsamında üniversiteden

uzaklaştırılma sebebi olarak belirtilmektedir (Yükseköğretim, 1982).

3.Eğitim Boyutu

Eğitim yönetimi çalışmalarında bir çok etik dışı uygulamanın eğitim eksikliğinden kaynaklandığı bilinmektedir. Bu durum yapılmakta olan yanlışın, yanlış olduğunun bilinmemesi sebebiyle tekrarlanmasına sebep olmaktadır (Oğuz, 2019: 153).

Bu sebeple işin eğitim boyutu giderek daha ön plana çıkmaktadır. İntihâlin başlangıç aşamasının öğrencilik yılları olduğu düşünüldüğünde bu eğitimin öğrencilik yıllarında verilmesinin gereği daha iyi anlaşılmaktadır. Kansu (2014: 71) bu hususta verilecek eğitimin prensiplerini şu biçimde gruplandırmaktadır.

1. Eğitim kuramlarının mezuniyet öncesi ve sonrası dönemlerde öğrenciye etik kuralları öğretmesi, çalışma becerisi kazandırması, bu amaçla çalışma yöntemleri, veri toplama teknikleri, verilerin analizi ve yorumu, yayım yapma konusunda bilgilendirmesi;
2. Çalışmacıların yeterli danışmanlık alabilmesinin sağlanması;
3. Çalışma verilerinin irdelemeye hazır, düzenli ve eksizsiz tutulmasının öğretilmesi;
4. Yayım öncesi denetimin sağlanması, atıfların kontrolü;
5. Çalışma verilerinin başka çalışmacılar tarafından kolaylıkla tekrarına ve denetimine olanak verecek biçimde sunulması konularında gerekli bilgi ve becerilerin sağlanması;
6. Öğrenciye çalışma becerisi alışkanlığı kazandırılmalıdır.

Eğitim yönetimi çalışmalarında bu eğitim ne kadar erken yaşta vermeye başlanırsa bu davranımların alışkanlık hâline gelmesi o kadar kolay olacaktır. Derslerde bu hususun ele alınıp verilen ödevlerin değerlendirilmesinde gerekli denetimin yapılması ve öğrencinin yalnızca içerikle alakalı olarak değil, alıntılar konusunda da geri bildirim alabilmesi davranımların pekişmesini kolaylaştıracaktır (Al ve Coştur, 2019: 163).

Kütüphanelerin düzenleyeceği bilgi okuryazarlığı programları bu açıdan önemlidir. Bu programlarda bilgiyi değerlendirme, sentezleme ve sunmanın öğrenilmesinin yanı sıra etik dışı

davranımlar ve bunlara karşı uygulanan yaptırımların da ele alınması konuyla alakalı duyarlılığı arttıracaktır (Namlu ve Odabaşı, 2019: 215).

Sonuç

Eğitim yönetimi bağlamında bilimsel çalışma yapmak ve çalışmanın neticelerini yaymak noktasında isteyerek veyahut istemeyerek gerçekleşen yanlışlar çalışma bütünlüğünün güvenilirlik ölçüğünü yaraladığı gibi söz konusu alana da ciddi oranda tahribat vermektedir.

Eğitim yönetimi çalışmalarında genellikle bilimsel etiğe aykırı şekilde kavramsallaştırılan bu türden davranım ve tutumların içersine sahtecilikler, aşırı macılıklar, uydurmacılıklar ve tekrarlanan yayım yapmak gibi istenilmeyen durumlar girebilmektedir. Bunlar içersinde sıkça olarak karşılaşılan intihâl (plagiarism) yalnızca akademi ortamın değil, edebiyat, kültür ve sanat camiasının da karşılaştığı bir problemdir (Namlu ve Odabaşı, 2019: 205).

Alanyazında gittikçe üstünde daha fazla durulmakta olan intihâl konusu yeterli kadar araştırılmayan bir sahadır. Alan yazında son dönemlerde meslekî etik ile alakalı çalışmalara sıkça rastlanılmasına karşın, intihâl hususunda yapılmakta olan çalışmaların miktarı epeyce azdır.

Eğitim yönetimi konusundaki çalışmacıların konu ile alakalı görüşlerini içeren ve duyarlılıklarını arttırmaya dönük çalışmalarına rastlanılmakla beraber, direkt olarak intihâl hususunu irdeleyen çalışmaların miktarı son derece yetersizdir.

Kaynakça

Al, U. ve Coştur, R. (2019). Türk Psikoloji Dergisinin Bibliyografik Profili. *Türk Kütüphaneciliği*, 21, (2), 142-163.

Arda, B. (2020). Akademi Bilgilerin Üretiminde Yayın Etiği. *2020 Ulusal Eğitim Etiği Kongresi*.

Birinci, A. (2019). Tarihçilikte Meslek Ahlâkı ya da Ahlâksızlığın Tarihçiliği. *Muhafazakâr Düşünce*, 7, 77-108.

Cemal, H. (2017). İntihâl. Milliyet. 15 Kasım 2017.

De Voss, D. ve Rosatti, A. (2019). It Wasn't Me, Was it? Plagiarism and The Web. *Computers and Composition*, 19, 191-2018.

Garfield, E. (2015). Can Citation Indexing be Automated? In Statistical Association Methods for Mechanized Documentation, *Symposium Proceedings*, 189-192. Eds. Mary Elizabeth Stevens, Vincent E. Giuliano, Laurence B. Heilprin Washington: National Bureau of Standards.

Hinchlife, L. (2018). Cut and Paste Plagiarism: Preventing, Detecting, and Tracking Online Plagiarism. *Computers and Education*, 1(12), 36-47.

Hamilton, D. (2018). Plagiarism: Librarians Help Provide New Solutions to an Old Problem. *Searcher*, 11 (4), 26-28.

Kansu, E. (2014) Dünyada ve Türkiye'de Üniversite, Etik, Bilim. *TÜBA, Akademi Toplantı Serileri*, Ankara: TÜBA.

Kenny, D. (2019). Student Plagiarism and Professional Practice. *Nurse Education Today*, 27, 14-18.

Münir, M. (2017). Sekiz Soru Cevapla İntihâlin Karnesi. Milliyet. 15 Kasım 2007.

Namlu, A. G. ve Odabaşı, H. F. (2019). Unethical Computer Using Behaviour Scale: A Study of Reability and Validity on Urkish University Student. *Computers and Education*, 48, 205-215.

Oğuz, N. Y. (2019). Akademi Yayın Etiği. *Klinik Psikiyatr*, 2, 153.

Park, C. (2018). In Other Words: Plagiarism by University Students-Literature and Lessons. *Assesment and Evaluation in Higher Education*, 28 (5), 471.

Pecorari, D. (2018). Good and Original: Plagiarism and Patchwriting in Academic Second-Language Writing. *Joruanl of Second Language Writing*, 12, 317-345.

Plagiarism.org. (2019) Types of Plagiarism. 15 Aralık 2021 tarihinde http://www.plagiarism.org/learning_center/types_of_plagiarism.html adresinden erişildi.

Saraç, Ö. F. (2019). *Differ-a Plagiarism Detection System*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Smith, L. C. (2019). Citation Analysis. *Library Trends*, 30, 83-106.

Stubbings, R. ve Brine, A. (2018). Plagiarism and the Role of The Library. 2 Ocak 2022 tarihinde <http://www.cilip.org.uk/publications/updatemagazine/archive/archive2022/december/update0312c.htm> adresinden erişildi.

Temel Ceza Kanunu, T.C. Resmi Gazete (25611, 12 Ekim 2017).

TÜBA (2020). Akademi Çalışmalarında Etik ve Sorunlar. 1 Ocak 2022 tarihinde <http://www.tuba.gov.tr/duyurugoster.php?yil=01&duyuru=3> adresinden erişildi.

TÜBİTAK (2019). Akademi Dergilere Gönderilen Makalelerde Dikkat Edilmesi Gereкли Noktalar. 4 Ocak 2022 tarihinde <http://journals.tubitak.gov.tr/genel/brosur.pdf> adresinden erişildi.

Türkiye Bilimler Akademisi Bilim Etiği Komitesi (2019). *Akademi Çalışmada Etik ve Sorunlar*. Ankara, Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.

Uzun, E., Karakuş, T., Kurşun, E. ve Karaaslan, H. (31 Ocak-2 Şubat 2017). Öğrenci Gözüyle Aşırma: Sebep ve Çözüm Önerileri. *Akademi Bilişim*, 4(7), 58-62.

Wood, G. (2014). Academic Original Sin: Plagiarism, The İnternet, and Librarians. *Journal of Academic Librarians*, 30(3), 237-242.

Yükseköğretim Kurumları Yöneticileri, Öğretim Elemanları ve Memurları Disiplin Yönetmeliği, T.C. Resmi Gazete (17789, 21 Ağustos, 1982).